

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.5.2016
COM(2016) 363 final

2013/0027 (COD)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έκδοση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα για την εξασφάλιση κοινού υψηλού επιπέδου
ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ**

**σύμφωνα με το άρθρο 294 παράγραφος 6 της Συνθήκης για τη λειτουργία της
Ευρωπαϊκής Ένωσης**

σχετικά με τη

**θέση του Συμβουλίου όσον αφορά την έκδοση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
και του Συμβουλίου σχετικά με μέτρα για την εξασφάλιση κοινού υψηλού επιπέδου
ασφάλειας δικτύων και πληροφοριών σε ολόκληρη την Ένωση**

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Ημερομηνία διαβίβασης της πρότασης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
και στο Συμβούλιο [COM(2013) 48 - 2013/0027 COD]: 07.02.2013

Ημερομηνία γνωμοδότησης της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και
Κοινωνικής Επιτροπής: 22.05.2013

Ημερομηνία καθορισμού της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
σε πρώτη ανάγνωση: 13.03.2014

Ημερομηνία έκδοσης της θέσης του Συμβουλίου: 17.05.2016

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Πρώτον, η πρόταση απαιτεί από όλα τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν ότι έχει τεθεί σε εφαρμογή ένα ελάχιστο επίπεδο εθνικών ικανοτήτων:

- με τον καθορισμό αρχών αρμόδιων για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών (NIS/ΑΔΠ)·
- με τη σύσταση ομάδων παρέμβασης για συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια των υπολογιστών (CSIRT)·
- με τη θέσπιση εθνικών στρατηγικών ΑΔΠ και εθνικών σχεδίων συνεργασίας για την ΑΔΠ.

Δεύτερον, οι αρμόδιες εθνικές αρχές πρέπει να συνεργάζονται σε ένα δίκτυο που θα εξασφαλίζει ασφαλή και αποτελεσματικό συντονισμό, συμπεριλαμβανομένης της συντονισμένης ανταλλαγής πληροφοριών, καθώς και ανίχνευση και απόκριση σε επίπεδο ΕΕ. Μέσω του δικτύου αυτού, τα κράτη μέλη αναμένεται ότι θα ανταλλάσσουν πληροφορίες και θα συνεργάζονται για την αντιμετώπιση απειλών και συμβάντων σε βάρος της ΑΔΠ, με βάση το ευρωπαϊκό σχέδιο συνεργασίας για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών. Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι όλες οι αρμόδιες αρχές εμπλέκονται δεόντως και εγκαίρως, η πρόταση απαιτεί επίσης να κοινοποιούνται στις υπηρεσίες επιβολής του νόμου τα συμβάντα ποινικού χαρακτήρα και να συμμετέχει η Ευρωπόλ στους πανευρωπαϊκούς μηχανισμούς συντονισμού.

Τρίτον, με βάση το υπόδειγμα της οδηγίας πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η πρόταση αποσκοπεί να εξασφαλίσει την ανάπτυξη κλίματος διαχείρισης κινδύνων και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα. Οι εταιρείες σε συγκεκριμένους ζωτικούς τομείς και η δημόσια διοίκηση θα υποχρεούνται να εκτιμούν τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν και να θεσπίζουν κατάλληλα και αναλογικά μέτρα προς εξασφάλιση της ΑΔΠ. Οι παραπάνω εταιρείες θα οφείλουν να υποβάλλουν στις αρμόδιες αρχές οποιοδήποτε συμβάν θέτει σοβαρά σε κίνδυνο τα οικεία δίκτυα και συστήματα πληροφοριών και επηρεάζει σημαντικά τη συνέχιση της παροχής των ζωτικής σημασίας υπηρεσιών και την παράδοση προϊόντων.

3. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Συνολικά, η θέση του Συμβουλίου υποστηρίζει τους κύριους στόχους της πρότασης της Επιτροπής, δηλαδή την εξασφάλιση κοινού υψηλού επιπέδου ασφάλειας των δικτύων και των συστημάτων πληροφοριών. Ωστόσο, το Συμβούλιο επιφέρει ορισμένες αλλαγές όσον αφορά τον τρόπο επίτευξης αυτού του στόχου.

Εθνικές ικανότητες ασφάλειας στον κυβερνοχώρο

Σύμφωνα με τη θέση του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να υιοθετήσουν εθνική στρατηγική ΑΔΠ η οποία να καθορίζει τους στρατηγικούς στόχους και τα κατάλληλα μέτρα πολιτικής και μέτρα κανονιστικού χαρακτήρα για την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να ορίσουν αρμόδια εθνική αρχή για την εφαρμογή και την επιβολή των διατάξεων της οδηγίας, καθώς και ομάδες παρέμβασης για συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια των υπολογιστών (CSIRT), αρμόδιες για τον χειρισμό συμβάντων και κινδύνων.

Παρά το γεγονός ότι η θέση του Συμβουλίου δεν απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεσπίσουν εθνικό σχέδιο συνεργασίας για την ΑΔΠ, όπως προβλέπεται στην αρχική πρόταση, η θέση μπορεί να υποστηριχθεί, καθώς ορισμένες πτυχές του σχεδίου συνεργασίας παραμένουν στη διάταξη σχετικά με τη στρατηγική για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών.

Συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών

Σύμφωνα με τη θέση του Συμβουλίου, η οδηγία θα δημιουργήσει «Ομάδα συνεργασίας», αποτελούμενη από αντιπροσώπους των κρατών μελών, την Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια Δικτύων και Πληροφοριών (ENISA), για την υποστήριξη και διευκόλυνση της στρατηγικής συνεργασίας και την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών. Η οδηγία θα δημιουργήσει επίσης δίκτυο ομάδων παρέμβασης για συμβάντα που αφορούν την ασφάλεια των υπολογιστών, γνωστό ως δίκτυο των CSIRT, για την προώθηση ταχείας και αποτελεσματικής επιχειρησιακής συνεργασίας σε περίπτωση ειδικών συμβάντων σχετικών με την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και για την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους κινδύνους.

Αν και διαφέρει ουσιαστικά από την προσέγγιση που υιοθετήθηκε στην αρχική πρόταση, η θέση του Συμβουλίου μπορεί να υποστηριχθεί διότι ανταποκρίνεται εν γένει στο στόχο της βελτίωσης της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών.

Απαιτήσεις ασφάλειας και κοινοποίησης για τους φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών

Σύμφωνα με τη θέση του Συμβουλίου, οι «φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών» («φορείς εκμετάλλευσης υποδομών ζωτικής σημασίας» στην αρχική πρόταση) θα πρέπει να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ασφάλειας και να κοινοποιούν τα σοβαρά συμβάντα στις αρμόδιες εθνικές αρχές. Ωστόσο, το Συμβούλιο δεν υποστήριξε τη θέση ότι οι αρμόδιες

εθνικές αρχές έχουν την υποχρέωση να κοινοποιούν συμβάντα ποινικού χαρακτήρα στις αρχές επιβολής του νόμου.

Σύμφωνα με την αρχική πρόταση, η θέση του Συμβουλίου καλύπτει αυτούς τους φορείς εκμετάλλευσης στους τομείς της ενέργειας, των μεταφορών, των τραπεζών, των υποδομών χρηματοπιστωτικών αγορών και στον τομέα της υγείας. Ωστόσο, η θέση του Συμβουλίου περιλαμβάνει επίσης τους τομείς των υδάτων και της ψηφιακής υποδομής.

Τα κράτη μέλη θα κληθούν να προσδιορίσουν τους εν λόγω φορείς εκμετάλλευσης με βάση ορισμένα κριτήρια, όπως το αν η παροχή της υπηρεσίας αυτής είναι βασική για τη διατήρηση κρίσιμων κοινωνικών ή οικονομικών δραστηριοτήτων. Παρά το γεγονός ότι η εν λόγω διαδικασία προσδιορισμού δεν αποτελούσε μέρος της αρχικής πρότασης, μπορεί να γίνει δεκτή δεδομένου ότι τα κράτη μέλη έχουν την υποχρέωση να υποβάλλουν στην Επιτροπή τις πληροφορίες που χρειάζεται ώστε να εκτιμήσει εάν τα κράτη μέλη χρησιμοποιούν συνεκτικές προσεγγίσεις για τον προσδιορισμό των φορέων εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών.

Οι δημόσιες διοικήσεις αυτές καθ'εαυτές δεν περιλαμβάνονται στη θέση του Συμβουλίου. Ωστόσο, εάν πρέπει να πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 5, θα πρέπει να προσδιορίζονται από τα κράτη μέλη ως φορέας εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών, καθώς οι φορείς εκμετάλλευσης βασικών υπηρεσιών μπορούν να είναι δημόσιες ή ιδιωτικές οντότητες.

Απαιτήσεις ασφάλειας και κοινοποίησης για τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών

Σύμφωνα με τη θέση του Συμβουλίου, τα κράτη μέλη θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι πάροχοι ψηφιακών υπηρεσιών λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ασφαλείας και κοινοποιούν τα συμβάντα στην αρμόδια αρχή. Η θέση του Συμβουλίου καλύπτει τις επιγραμμικές αγορές (πλατφόρμες ηλεκτρονικού εμπορίου στην αρχική πρόταση), τις υπηρεσίες υπολογιστικού νέφους και τις μηχανές αναζήτησης. Σε σύγκριση με την αρχική πρόταση, η θέση του Συμβουλίου δεν περιλαμβάνει:

- τις πύλες πληρωμών μέσω διαδικτύου — οι υπηρεσίες αυτές καλύπτονται πλέον από την αναθεωρημένη οδηγία για τις υπηρεσίες πληρωμών·
- τα καταστήματα ηλεκτρονικών εφαρμογών — αυτά πρέπει να νοηθούν ως υπαγόμενα στις επιγραμμικές αγορές·
- τα κοινωνικά δίκτυα — σύμφωνα με την πολιτική συμφωνία του Συμβουλίου με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Σύμφωνα με τη θέση του Συμβουλίου, έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες για τον καθορισμό των διαδικαστικών ρυθμίσεων που είναι αναγκαίες για τη λειτουργία της ομάδας συνεργασίας, καθώς και για τον περαιτέρω προσδιορισμό ορισμένων στοιχείων που αφορούν τους παρόχους ψηφιακών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανόμενων των μορφότυπων και των διαδικασιών που περιλαμβάνουν οι απαιτήσεις κοινοποίησης οι οποίες ισχύουν για τους εν λόγω παρόχους.

Η Επιτροπή υποστηρίζει τα ανωτέρω αποτελέσματα.

Κατόπιν των ανεπίσημων τριμερών συζητήσεων που πραγματοποιήθηκαν στις 14 Οκτωβρίου 2014, στις 11 Νοεμβρίου 2014, στις 30 Απριλίου 2015, στις 29 Ιουνίου 2015, στις 17 Νοεμβρίου 2015 και στις 7 Δεκεμβρίου 2015, το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατέληξαν σε προσωρινή πολιτική συμφωνία επί του κειμένου.

Η εν λόγω πολιτική συμφωνία επιβεβαιώθηκε από το Συμβούλιο στις 18 Δεκεμβρίου 2015. Στις 17 Μαΐου 2016, το Συμβούλιο ενέκρινε τη θέση του σε πρώτη ανάγνωση.

4. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή στηρίζει τα αποτελέσματα των διοργανικών διαπραγματεύσεων και μπορεί επομένως να δεχθεί τη θέση του Συμβουλίου σε πρώτη ανάγνωση.